

Verslag van Carla Aantjes tijdens haar stage op de Missie.

10 dec .

Halverwege de middag staan ze al op me te wachten op Lusaka airport. Oliver, Virginia, Lafter en de pastor. Een mooi weerzien. Bakkie volgeladen, nog de gebruikelijke route door Lusaka. Want als we dan in Town zijn dan moet er veel geregeld worden; boodschappen voor de kliniek, een voorraad kippen gaas en van alles en nog wat moet er ingekocht worden. Maar nog net voor het donker zijn we op de missie waar miss Febby staat te wachten. Ik denk dat ik haar al een jaar of 4 niet gezien heb. Ze is niet veranderd, als vanouds humor en goed weerzien. Al heeft ze nu een auto in haar bezit! Ik heb al begrepen dat Phenwick, Aggrey en Kamsime van de missie weg zijn. Sarudzai is aan het studeren op de universiteit in Lusaka. Het lijkt rustig op de missie en in de ziekenzalen. Morgen by light maar even verder kijken. Gracious en David schijnen verhuisd te zijn uit Lusaka naar elders met hun gezin. We danken God voor behouden aankomst en dan kruip ik het gastenhuisje maar in.

11 dec. (good morning = Mwabuuka Buuti)

Gelijk maar over de drempel heen; ik krijg het woord bij de dagopening en Bbuna vertaald. Ik vertel hoe we in Alblasterdam ook uitzien naar kerst, adventstijd en breng de groeten van verschillende bekenden naar hun over. Rondje ziekenzalen en weeshuis met gezang en gebed. Ook hier rustig, weinig bedbezetting. En slechts 1 weesje. Na een rondje missie (het nieuwe dak van het ziekenhuis schittert in de zon!) beland ik in de apotheek. Wallis heeft er dienst. Bij ons bestuur in NL was er bezorgdheid over de hoeveelheid medicatie die aanwezig is. Er is van de meeste medicatie afdoende op voorraad. Vooral antibiotica plenty voorraad. En volgens Wallis levert de overheid begin januari weer. Van sommige andere middelen zijn ze door de voorraad heen. Ik vraag hen een actuele lijst mee te geven voor de volgende bestuursvergadering in NL. Vannacht heeft het flink gewaaid, vandaag is het benauwd warm. Onweer rommelt in de lucht. Ik maak het enige weesje blij met een paar knuffels die ik meegekregen heb uit Holland. Geen verlegen kindje (lees: zet het niet op een brullen bij een blank gezicht). Ik klets wat bij met Gadiel (die het woord krakadan vertaald wil hebben) pas na een poosje begrijp ik dat het gaat om Graag Gedaan; wat hij van de zomer van Anouk geleerd heeft. De meeste mensen op de missie zijn vol van het bezoek van de jongeren. Dat hebben ze zo mooi gevonden. En dat de film van het afscheidsfeest in onze kerk is vertoond vinden ze prachtig. Gadiel vertelt over zijn werkzaamheden en het belang van preventie in gezondheid. Vorig bezoek ben ik met hem op pad geweest om voorlichting te geven op scholen. Nog steeds blij ik verbaasd over de sterfte cijfers hier in Zambia en aan wat voor ziekten mensen kunnen overlijden. Diarree bijvoorbeeld; ongelofelijk. Kunnen we ons in Europa niets bij voorstellen. Morgen gaat Gadiel het veld in, helaas heb ik geen tijd om mee te gaan want hij vertrekt begin van de dag en ik moet aan de slag met Pastor Bbuna voor invulling van mijn stage. Vandaag staat er een meeting met de community op het programma. De hele club komt aan het woord en Febby, Gadiel en Lafter proberen uitleg te geven over de leefregels die ze over willen brengen in de community. Maar de club is ontevreden. Ze moeten betalen en de waterputten werken niet voldoende. Met beleid en onderlinge afstemming wordt de ontevredenheid omgebogen naar meewerken in de hoop op vooruitgang. 's-Middags krijg ik een uitgebreide lunch voorgeschoteld van Febby en we hebben nogal wat bij te praten. Later mag ik Friday ontmoeten. Een dokter die vrijwillig werk verzet op de missie nu er geen dokter aanwezig is (Kamsime weg en Kate overleden) gelukkig is deze man er, want dan komen er ook weer meer patiënten, die ze anders moeten doorverwijzen naar Mazabuka. Een kundige jonge dokter die het hart op de goede plaats heeft en christen is. Volgens mij moeten we erachter heen dat we hem in dienst krijgen op de missie. Dit deel ik met Febby, die direct op pad wil :) just a moment, let talk about it with the management. Febby vertelt dat ze een vervolgstudie

heeft aangevraagd die evt. in sept 2016 begint als ze toestemming krijgt. Zolang of langer blijft ze op de missie. Goed nieuws.

Nog even haren wassen (wat een kunst met geen of koud water) en koken op houtskool want er is geen elektriciteit. De dagtekst die ik vandaag mocht meegeven is Fill 1:3 – 6 waarin ik stilsta bij de gebed wat voor Zambia gedaan wordt ik de Ichthus kerk en visa versa. Welk een impact en betekenis er hier in Filippenzen aan gegeven wordt. Mooie dag met een mooi begin

12 dec. (Thank You = Twalumba)

Start met dagopening (in de pre school want aan de kerk wordt gewerkt (ik heb nog niemand gezien) kennen jullie de term kerk zonder dak? Hier zien we het letterlijk. Gelukkig is de pre school een mooie vervanger. Vandaag gaat de dagopening over de groet die Paulus schrijft aan de Filippenzen: heiligen **in** Christus . Mooi om het zo te mogen vertellen, dat is nog eens een groet. *Goedemorgen kerk van Zambia, dag medewerkers van de missie Mbaya Musama RHC, jullie horen bij God.* Hoewel ik geen woord versta van wat ze zingen klinkt het veelstemmig en mooi. Na de ronde weeshuis, ziekenzalen en verpleegsterspost heb ik een afspraak met de pastor, die nogal wat verwacht van mijn stage. Preken zowel hier als in een kerk ergens in de regio (hoeveel luisteraars zegt u? honderd?) bezoeken aan zieken en families. Ik krijg het rooster vandaag nog. Nou ben benieuwd. De Pre school heeft vakantie, maar teacher Hilda is blij met de meegebrachte puzzels en spellen. Ze is bezig met de was, in een grote teil. In de zon is het zo droog. Kinderen en jongeren hangen aan de waterpomp en vullen de meegebrachte kannen en emmers met water en sjouwen ze op een kar. Ik praat nog even na met Friday (dokter) en Gadiel (preventie nurse) over het veldwerk wat zij vandaag hebben gedaan, allerlei inentingingen onder de lokale bevolking. Nurse Victoria wil heel graag weten of en hoe het mogelijk is om een poosje in NL te werken. Gadiel heeft heel voortvarend de diploma's al naar me toe gemaild.

13 dec. (God I thank You = Leza Twamiilumba)

Het stortregent vandaag. Onweer, regen; goed voor het groen. Gisteren hebben ze me een plan laten zien waar het missieterrein groener mag worden, nieuwe en meer bomen. Ik neem het mee naar Holland voor Adri. Als het zo regent als nu dan wil het wel groeien. Hopelijk op de moestuin ook want behalve de mango's is er weinig voedsel vanaf de tuin en eigen terrein te vinden. Maïspap en hoe heet die groente die wij in NL niet kennen maar die best te eten is? Anyway. Vandaag zondag; sta ik in de startblokken met mijn preek, ben ik drie kwartier te vroeg. En dat is Afrika, echt te vroeg. Dan maar een bakkie bij Febby. Ik zie hier en daar gezichten die ik nog ken van eerdere bezoeken. Kinderen zijn groter; ik moet zoeken wie bij wie hoort. Gelukkig helpt Hilda me een handje, die toevallig naast me zit. Een kerkdienst in Zambia is altijd een feest. Al duurt het uren je verveelt je geen moment. Zingen, dansen, getuigen, gebed. Een indrukwekkende voorbede waarin we bidden voor de zieken, gaat door de gehele gemeente. Zo een gebed zal God niet ongemoeid laten! Voor alles wordt een tijd gemaakt. Ik mag preken uit Fil. 1 waarin Paulus een gebed uitspreekt naar de gemeente van Filippi. Zo bidden we elkaar vanuit Holland en Zambia elkaar het vertrouwen toe dat we mogen groeien in Gods genade. We zijn ervan overtuigd (Fill 1:6) dat het goede werk dat op de missiepost begonnen is, het ook zal dragen en voltooien tot de dag des Heeren. De zenuwen zijn eraf als ik lees en spreek. Febby probeert te vertalen maar door haar lange tijd in China vergeet ze de Tonga woorden en Gibson neemt het over. Met elkaar mogen we een prachtige belofte overbrengen. We zingen voluit; welke vriend is onze Jezus in het Tonga. Mooi!

Ik krijg een logé. Febby vind het ongezellig alleen in haar huisje, bovendien onweert het haar te veel en schrikt ze elke keer van de vallende vruchten op het dak van haar huisje. Alles is donker, we zien

niet waar we lopen en ze is bang voor slangen. We luisteren opwekkingsliederen, praten bij over de missie en van alles en nog wat en worden uitgenodigd mee te eten bij de heren Gadiel en Friday. Een uitgebreid diner: meeliepap, lokale groenten; ik heb geen idee maar het smaakt goed. De hygiëne viert hoogtij in het doktershuis want om de haverklap komen ze met een bak water aanzetten zodat we onze handen kunnen wassen. Door het eten met de handen lik je ook letterlijk je vingers af :.) Gelukkig is Dokter Friday zo galant ons terug te brengen tot aan de voordeur, want anders had ik zo verdwaald, het is pikkedonker (look out for snakes :.) Veel onweer en regen, morgen zal het vast beter zijn.

14 dec.

Na de dagopening en de ronde door weeshuis, ziekenzalen bespreek ik het dagprogramma met Piston en Gadiel. Piston is druk met de boekhouding maar gaat ons vergezellen met pastorale bezoeken in de community. Met pastor Bbuna bezoek ik de zieken op de ziekenzalen. Tussendoor mag ik nog nurse werk doen en de babykleding uitzoeken en klaarzetten voor de jonge moeders die hier bevallen. Zo gemiddeld gaat het om 5 bevallingen per week, dus bij de volgende bezoeker vanuit NL zal de voorraad alweer vergeven zijn schat ik in. Er wordt druk gerepareerd aan een lekkage. Het lijkt wel een chirurgische ingreep. Advice staat de reparatie uit te voeren en verschillende personeelsleden geven de benodigde materialen aan. Hilda vindt haar weg in de enorme hoeveelheid schriftjes die de registratie bezit. Geen idee hoe ze hier het overzicht kan houden, Blijkbaar want alle patiënten komen met hun persoonlijke schriftje naar het spreekuur. Ik krijg informatie over de Chifumpu school, misschien heb ik geen tijd te bezoeken, het lijkt er goed te gaan. Dus niet perse noodzakelijk om erheen te gaan. Hoewel ze wel behoefte hebben aan eigen elektriciteit en wc's. Er worden meer foto's van me genomen dan dat ik zelf foto's maak. Ook hier is de cell phone inmiddels onmisbaar, er worden me filmpjes en appjes toegestuurd.

15 dec.

Ik mag in de dagopening stilstaan bij de tekst *Het leven is voor mij (Paulus) Christus en het sterven is voor mij winst*. Olivier vertaald. De luisteraars zijn de werknemers van die dag. Bij het weeshuis blijkt het kleine weesje aan het kruipen gegaan dus die kruipt als je niet oplet zo de deur uit. We gaan op pad vandaag, met een bakkie vol naar Mazabuka. Het zijn lange dagen van sit, wait and pay. Het belangrijkste voor mij vandaag is een bezoek brengen aan het Districtskantoor van gezondheidszorg en pleidooi houden voor een clinical officer. Ze beloven in januari duidelijkheid te geven of Friday dat mag worden (en dat is bijna, dus Wout als jij weer gaat zal het (vast niet) geregeld zijn, dus voor jouw to do lijst :.) Ik kom Aggrey tegen in Mazabuka. Hij maakt het goed met zij gezin, al is zijn hart bij de Missie. Om de haverklap worden medewerkers verplaatst en dan verhuisd het hele gezin. Transfer. Lastig om goede mensen te binden aan de missie. Bob en Barbera zijn ook in de stad, ik spreek ze even kort (leuke verrassing om ze tegen te komen), ze worden ouder voelen zich goed. Zowel Anderson, die met een grap en een rol de benodigde rekeningen tekent, als de mensen van de missie vinden het maar niks dat ik in het bakkie en niet voorin de wagen wil. Wat mij betreft beter, frisse wind tijdens het gehobbel op de inmiddels half met plassen gevulde weg. (het lijkt wel een jeepsafari-crossen maar. Gadiel en ik praten nog even door over de kosten van het bedrukken van T-shirts (voor de preventie werkers per district) de kosten zijn in Holland zeker tien keer hoger dan in Zambia, dus hij maakt een prijsopgaaf in Lusaka

Dit was de eerste helft van de nieuwsbrief, nu ga ik op muggenjacht. Begin van het regenseizoen het krioelt hier van de beestjes.

In Zambia wordt voortdurend aan jullie gedacht en voor jullie gebeden!